

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.

1916. 1716

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helvyszám

Hurcolkodik a kávé

Az új közéletmezősi hivatal egyik legelső rendelkezésével eltiltotta Budapesten az uzsonnakávé. Igen szimpatikus rendelkezés volt s különösen jól esett nekünk a megokolása is. A városházán — mondotta báró Kürthy — igen régen tanácskoznak már a tejkérdésről, sokszor meghányták-velették, vajjon nem kellene-e betiltani a délutáni kávézást s ha kellene, hogyan kellene: ezen a dolgon tehát nem kell sokat gondolkozni, elküldöm a rendeletet a fővárosnak s elvárom, hogy rövid néhány nap alatt végre fogja hajtani.

Szólt a közéletmezősi diktátor és így is cselekedett. Nagyon helyesen. Komplikált matéria a közéletmezős. Tömrdek szövevénye van, kevés ember ért hozzá, a megszokott rend minden megbolygatása előre alig látható következményekkel jár, indokolt tehát minden változtatást jól megfontolni. De nem indokolt hónapokig tanácskozni részletkérdések felett s egyik ülésről a másikra halogatni a cselekedetet. A cselekedet maga mindig valami értéket, valami erőt jelent s jobb a gyors cselekedet, melynek káros következményeit utólag kell reparálni, mint a semmilyen cselekedet s vég nélküli beszéd és okoskodás. Egyszóval a közéletmezősi diktátor első, gyors rendelkezése igen szimpatikus fogadtatásra talált még azoknál is, akik hívei a délutáni kávézásnak — vannak előkelők, akik azt mondják, hogy csak mosonók uzsonnáznak — akik számára tehát a rendelet megtartása bizonyos lemondást jelent. Szólni sem

szabad erről a lemondásról: mi ez, a mérhetetlen önfeláldozáshoz képest, melyet ma polgáraitól követel az állam s mi ez csak ahhoz képest is, hogy kis gyermekek és betegek nem juthatnak a mai tejellátás mellett egyetlen táplálékukhoz.

Péntektől kezdve szűnik meg az uzsonnakávé és ma, csütörtökön jelent csak meg a főváros rendlete, melyet különben már előzetesen ismertettünk. A rendelet nagy meglepetést okozott s igen kétségessé teszi, vajjon az uzsonnakávé valóban megszűnik-e. Azt mondja ugyanis a főváros rendlete első pontja, hogy kávéházakban és cukrászletekben délután 3 és 8 óra között tejet, vagy tej felhasználásával előállított italokat vagy ételeket kiszolgáltatni tilos. Szószertint véve ezt a rendeletet, a tilalom csakis kávéházakra és cukrászdákra vonatkozik, holott több más üzlet is foglalkozik uzsonnakávé eladásával: kávémérések, vendéglők, szállodák, esetleg még kisebb korcsmák is.

Már a rendelet nyilvánosságra került előtt szó volt arról, hogy a közéletmezősi hivatal intenciója szerint kávéméréseknek ezentul is meg kell engedni a korlátlan tej- és tejeskávé-eladást, mert ezek nem luxus-uzsonnákat adnak, hanem népéletmezősi cikkeket. Most aztán még jobban megszaporodtak azok, akik előnyt szeretnének szerezni a rendelet betűszerinti értelmezéséből. Tejesarnokok, vendéglők és szállók készülnek rá, hogy uzsonnakávéra berendezkednek, zenét is adnak hozzá, már hirdetik is az új üzletágat s ha le nem csap rájuk a közéletmezősi hivatal: az egész rendelkezésnek csak annyi hatása lesz, hogy kávéházakban megszűnik az uzsonnakávé, de ugyanazt a tejmenyiséget, mely eddig délután elogyott Budapesten, el-

fogyasztják a szenvedélyes kávézók, csak más helyiségekben, jobb berendezésű kávémérésekben, vendéglőkben és szállodák halljaiban. Persze sokkal drágábban, mint eddig a kávéházakban.

Mi azt hisszük, hogy a közéletmezősi hivatal intenciója nem lehetett az uzsonnakávé egyszerű áttolása kávéházból vendéglőbe. Arról volt szó, hogy tejet takarítsunk meg s ha a rendeletet valóban betű szerint kell értelmezni, akkor semmiféle megtakarítás nem lesz. De nem is csupán megtakarításról volt szó, hanem arról, hogy a luxus-uzsonnáknak elfogyasztott tejmenyiségeit azok kapják, akik sokkal jobban rászorulnak, mint a kávéházak délutáni törzsvendégei: gyermekek és betegek.

A rendelet hibája tehát ott kezdődik, hogy nem szabályozta egyszerre és összefüggően a főváros tejellátását, sőt az egész ország tejellátását, hanem egy kis részlet elintézésével megelégedett. Már a végrehajtás előtt látnivaló, hogy ez a részletrendkezés tömrdek kibuvó ajtót hágy. Mindezeket az ajtókat be kell csukni. Tejmeztakarításra valóban rendkívüli szükségünk van s az uzsonnakávék betiltása nem rossz módszer. De ezt a tilalmat általánosítani kell és kiterjeszteni minden üzletre és az egész országra, mindenesetre Budapestnek arra a környékére, melyről a fővárosba tejet szoktak szállítani s a vidéki városok körül levő megfelelő területre is. Nagyon jó volna bizonyos kivételeket tenni, melyek megengednék, hogy kávémérésben uzsonnázhassanak azok, akiknek a délutáni kávé egyuttal vacsorát jelent. De látnivaló az is, hogy ez az engedély sokkal nagyobb mértékben növeli a visszaéléseket és drágítja még a népéletmezősre szánt tejeskávé is, mint amilyen mértékben a szegényebb néposztálynak, melynek kedvéért hozzák, használ.